

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **Ing. K. K.**, zastoupeného JUDr. Tomášem Pezlem, advokátem se sídlem Oldřichova 23, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2006, č. j. FŘ-15462/11/06, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 10 Ca 74/2007 - 70,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 10 Ca 74/2007 - 70, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo zastaveno řízení o jeho kasační stížnosti podané proti rozsudku téhož soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 10 Ca 74/2007 - 31.

V dané věci bylo žalobou napadeno rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu ze dne 20. 12. 2006, č. j. FŘ-15462/11/06, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti dodatečnému platebnímu výměru vydanému Finančním úřadem pro Prahu – Jižní město dne 19. 3. 2002, o doměření daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1999. Tuto žalobu městský soud dne 22. 1. 2009 zamítl. Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel prostřednictvím advokáta kasační stížnost, která nebyla projednatelná a ani nebyla spojena se zaplacením soudního poplatku. Městský soud proto nejprve usnesením

ze dne 13. 3. 2009 uložil odstranění nedostatků, což stěžovatel prostřednictvím advokáta splnil předložením doplnění důvodů kasační stížnosti. Dalším usnesením ze dne 11. 5. 2009, č. j. 10 Ca 74/2007 - 59, byl žalobce vyzván k předložení plné moci advokáta ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení a jiným, samostatným usnesením z téhož dne, č. j. 10 Ca 74/2007 - 60, stěžovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku ve výši 3000 Kč do 3 dnů od doručení této výzvy. Obě tato usnesení doručoval soud advokátovi stěžovatele. Následně byla soudu předložena plná moc.

Městský soud usnesením ze dne 30. 6. 2009, č. j. 10 Ca 74/2007 - 70, řízení o kasační stížnosti proti označenému rozsudku městského soudu zastavil podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), a to pro nezaplacení soudního poplatku. Toto usnesení nabylo právní moci dne 3. 7. 2009. Dne 14. 7. 2009 podal stěžovatel kasační stížnost proti tomuto usnesení a současně uhradil soudní poplatek.

V kasační stížnosti opřené o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a e) s. ř. s. stěžovatel namítá, že pro zastavení řízení nebyly splněny zákonné podmínky stanovené v § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, zejména že soud vůči němu nesplnil svou poučovací povinnost. Žalobci ani jeho právnímu zástupci nebyla doručena výzva k zaplacení soudního poplatku. Pokud měla být podle tvrzení městského soudu výzva zaslána zástupci, není to pravda. V obálce doručené advokátovi dne 12. 5. 2009 bylo pouze jedno usnesení, a to usnesení vyzývající k doložení plné moci. Pokud by výzva k zaplacení soudního poplatku byla doručena, poplatek by byl zaplacen, neboť z postupu advokáta, který k výzvám soudu odstraňoval veškeré vady v řádných lhůtách, je zřejmé, že stěžovatel mínil v řízení pokračovat. Z procesní opatrnosti stěžovatel zaplatil soudní poplatek spolu s kasační stížností, neboť usnesení o zastavení vnímal jako výzvu k zaplacení poprvé mu zaslano. Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného usnesení městského soudu.

Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) e) s. ř. s. Pokud jde o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. - nesprávné posouzení právní otázky soudem, a písm. b) téhož ustanovení - vady skutkových zjištění v řízení před správním orgánem, stěžovatel jednak nijak nespecifikuje, čím by měly být naplněny, jednak v případě zastavení řízení o kasační stížnosti ani pojmově nepřicházejí v úvahu.

Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. směřuje proti nezákonnosti zastavení řízení, která měla spočívat v nedodržení podmínek pro takový postup stanovených zákonem o soudních poplatcích.

Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti a téhož dne je také poplatek splatný (§ 7 odst. 1 téhož zákona). Nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví, o tom účastníka ve výzvě poučí (§ 9 odst. 1 a 3 citovaného

zákona). V souladu s § 9 odst. 7 cit. zákona soud, který usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku vydal, toto usnesení zruší, pokud je poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení.

V daném případě městský soud vydal usnesení ukládající povinnost zaplatit soudní poplatek v konkrétní výši včetně poučení o následcích jeho nezaplacení ve stanovení lhůtě. Fakticky také k zaplacení došlo až po pravomocném zastavení řízení. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli argumentaci o absenci usnesení ukládajícího zaplatit soudní poplatek v obálce doručené advokátovi dne 12. 5. 2009. Na doručence založené u č. 1. 60 soudního spisu je výslovně uvedeno, že obsahuje písemnosti „10 Ca 74/2007 - 60, 59 USN + vzor 072“. Z toho je zřejmé, že doručována byla obě usnesení soudem vydaná dne 11. 5. 2009 a tiskopis, na němž se úhrada poplatku provádí nalepením kolků. Ostatně je součástí řádného zastupování, aby se advokát v případě, že dle doručenky soud doručuje více písemností a zásilka některé z nich fakticky neobsahuje, na tento soud ihned obrátil a tuto skutečnost mu sdělil a doložil.

Stěžovatel však v kasační stížnosti namítá porušení ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nezasláním výzvy stěžovateli ani advokátovi. Soud netvrdí, že by výzvu poslal přímo stěžovateli a spis tomu ani nenasvědčuje. Při posouzení této námítky je třeba vycházet z ust. § 2 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích, podle něhož je poplatníkem v řízení o kasační stížnosti ten, kdo kasační stížnost podal; tím je stěžovatel. Podle § 42 odst. 2 s. ř. s. má-li účastník řízení zástupce, doručují se písemnosti pouze zástupci. Nejvyšší správní soud také v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 3 As 55/2004 - 52 (in www.nssoud.cz), uvedl, že *„placení soudního poplatku není úkonem, který by musel vykonat účastník osobně, nýbrž že se jedná o úkon, který může vykonat jeho zástupce. Z žádného ustanovení zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, neplyne povinnost poplatníka osobně zaplatit soudní poplatek. Jde proto o zastupitelné jednání a nedostatek osobního prvku jednajícího nezpůsobuje neplatnost či neúčinnost tohoto jednání“*. Je tedy dostatečné, je-li výzva k zaplacení soudního poplatku doručena pouze právnímu zástupci účastníka. K tomuto závěru se ostatně posléze přiklonil i Ústavní soud, když ve věci ústavní stížnosti směřující proti uvedenému rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v nálezu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07 (in <http://nalus.usoud.cz>), konstatoval, že postup soudu, který výzvu k zaplacení soudního poplatku zaslal pouze stěžovateli advokátovi a nikoliv i jemu samotnému, odpovídal pravidlům doručování, jak byla nastavena v § 42 s. ř. s. ve spojení s § 49 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, a dále uvedl, že: *„pokud tedy soudy ctily procesní pravidla obsažená v příslušných řádech, zásah do ústavou chráněných práv stěžovatele z jejich rozhodnutí dovodit nelze.“*

Nejvyšší správní soud se však musel zabývat tím, zda byl stěžovatel v okamžiku doručení výzvy advokátovi jím skutečně zastoupen. Ve spise je založena plná moc ze dne 20. 1. 2009, která však byla výslovně omezena na řízení o žalobě proti danému rozhodnutí žalovaného. Na jejím základě tedy advokát byl oprávněn stěžovatele zastupovat v žalobním řízení a jako nezbytný úkon mohl podat i kasační stížnost. Pokud však jde o další úkony v kasačním řízení, bylo k tomu třeba nové plné moci a městský soud také advokáta vyzval, aby plnou moc k zastupování v kasačním řízení doložil. Ta byla

předložena dne 15. 6. 2009 a je datována dnem 11. 6. 2009. Přitom lhůta, kterou soud advokátovi stanovil pro zaplacení soudního poplatku, uplynula již dnem 15. 5. 2009. Je pravdou, že následné doložení plné moci zhojí všechny úkony dříve advokátem učiněné (k tomu srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS pod č. R 12/85) a je třeba vycházet z toho, že je konal jako zástupce účastníka. Je však vyloučen důsledek opačný - tedy že po dodatečném doložení plné moci zástupce odpovídá i za úkony, které dříve učiněny nebyly; ty lze přičítat pouze účastníkovi. Pokud tedy soud neměl doloženo, že stěžovatel je v kasačním řízení zastoupen advokátem, měl výzvu k zaplacení soudního poplatku doručit přímo stěžovateli, nebo výzvu zaslat advokátovi až poté, kdy plnou moc doložil. Městský soud však výzvu k zaplacení soudního poplatku zaslal pouze advokátovi, a to současně s výzvou k předložení plné moci; navíc lhůtu k předložení plné moci stanovil podstatně delší, než lhůtu k zaplacení soudního poplatku.

Zde lze poukázat na obdobný případ řešený Nejvyšším správním soudem, který v rozsudku ze dne 2. 10. 2008, č. j. 7 Afs 91/2008 - 48 (in www.nssoud.cz) vyslovil, že „výzvu k zaplacení soudního poplatku (§ 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) je krajský soud povinen adresovat přímo žalobci, pokud z doložené plné moci vyplývá, že advokát je zmocněn toliko k podání správní žaloby, a nikoliv již k zastupování v řízení o ní.“

Pro zastavení řízení o kasační stížnosti městským soudem tedy nebyly splněny zákonné podmínky a jeho postupem bylo stěžovateli upřeno právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; v němž je vázán právním názorem vysloveným v tomto zrušujícím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že soudní poplatek byl v mezidobí zaplacen, je třeba dále postupovat podle § 108 s. ř. s. ve vztahu ke kasační stížnosti podané proti rozsudku městského soudu ze dne 22. 1. 2009.

O náhradě nákladů tohoto kasačního řízení bude rozhodnuto až v konečném rozhodnutí o věci samé, neboť až tehdy bude možno posoudit úspěch ve věci ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu